

SAKSFRAMLEGG

Til:
Bibliotekstyret

Møtedato:
15.06.2022

Sak:
13/22

Innspill til budsjett 2023 -Universitetsbiblioteket

Innstilling til vedtak:

1. Bibliotekstyret slutter seg til forslag til budsjettinnspill 2023 utenfor ramme slik dette foreligger i saken, med de endringer som framkom i møtet.
2. Bibliotekstyret slutter seg til forslag til strategiske satsninger for 2023 slik dette foreligger i saken, med de endringer som framkom i møtet.

Bibliotekdirektøren bes ferdigstille dokumentet og oversende forslaget til universitetsdirektøren innen fristen 23.6.2022.

Bakgrunn:

Alle enheter ved UiT inviteres til å levere innspill til budsjett utenfor egen ramme og strategiske satsinger for neste år. Bibliotekstyret inviteres med dette til å diskutere hvilke strategiske satsinger og større budsjettinnspill utenfor rammen som det er hensiktsmessig at Universitetsbiblioteket melder inn for budsjettåret 2023. Fristen for å levere innspill er 23.6.2022, og universitetsstyret behandler intern hovedfordeling av budsjetttrammer for 2023 i sitt møte i september d.å.

Forslagene er utarbeidet i henhold til den mal universitetsledelsen har foreskrevet. Alle tilsagn eller avtaler med universitetsledelsen i løpet av året, som innbefatter finansiering, skal tas med som innspill for å sikre budsjettmessig behandling. Flerårige tiltak som er spilt inn i tidligere budsjettprosesser og som skal videreføres i 2023, skal også kommenteres.

Saksfremlegget er noe mer konkret i form på allerede vedtatte tiltak som skal videreføres, og på tiltak der UB har fått en særlig oppfordring fra universitetsledelsen, gjennom dialogmøtet, om å inkludere disse i sitt budsjettinnspill for 2023. Det utelukker ikke at bibliotekstyret kan kommentere alle tiltak, selv om det ikke eksplisitt oppfordres til kommentarer på disse tiltakene.

I tillegg til budsjettinnspillene er det i oversendelsesbrevet bedt om at fakultet/enheter kommenterer sitt ambisjonsnivå med tanke på eksterne inntekter for 2023.

1. Videreføring av allerede vedtatt tiltak

- Stilling utdanningsadministrasjon videreføring/permanentisering – 1,2 mill kr

- Midler til pensumlistesystemet Leganto – 0,35 mill kr
- Lønn og driftsmidler til High North Academy
- Faglig ledelse av meritteringsordningen – permanentisering 1,4 mill kr

2. Særskilte midler til litteratur

- Litteraturmidler 2023 - 58,5 mill kr
- Litteraturmidler til nye fag og studier – 0,5 mill kr

3. Nye tiltak

- Prosjekt åpen undervisning – 1 mill kr
- Skrivesenter for UiT- permanentering – 1,85 mill kr
- Utlånsautomater

1. Videreføring av allerede vedtatte tiltak

Stilling utdanningsadministrasjon videreføring/permanentisering

UB fikk i 2020 midler til en stilling innen utdanningsadministrasjon på permanent basis (2019/42277-21). Midler er tildelt som spesiell basis i en «overgangsperiode».

Kostnadsbudsjett	Stilling innen utdanningsadministrasjon - varig			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,0	1,0	1,0	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1,05	1,05	1,05	årlig
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,05	0,05	0,05	årlig
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	1,10	1,10	1,10	årlig
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	1,10	1,10	1,10	årlig
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	1,10	1,10	1,10	årlig

Drift av pensumlistesystemet – Leganto

Pensumlistesystemet, Leganto ble anskaffet i 2017 og finansiert gjennom digitaliseringsstrategien. Universitetsbiblioteket (UB) overtok drift- og systemansvar for Leganto, som ble integrert i pensumlistekonsortiet (SIKT) i august 2021. På grunn av avregningsperioden ved overgangen til konsortiet dekket FUF kun lisens til og med 31.08.2021. Dette medførte merutgifter til lisens for 2021 på kr 86 162. For 2022 har ikke UB mottatt noen overføring til lisensutgifter. Disse utgjør kr 344 304.

UB har i budsjettinnspillet for 2023 påregnet inndekning for de utgiftene som er påløpt i 2021 og 2022. Fra 2024 påregnes årlige lisensutgifter på kr 345 000,-

Kostnadsbudsjett	<i>Drift av pensumlistesystemet Leganto</i>			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,75	0,35	0,35	Årlig
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	0,75	0,35	0,35	Årlig
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	0,75	0,35	0,35	Årlig
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	0,75	0,35	0,35	Årlig

Lønn og driftsmidler til High North Academy

Vi viser til avtale om endring av organisatorisk plassering av High North Academy (HNA) fra BFE-fak til UB (2021/5459-2). Stillingen som fulgte med oppdraget var finansiert med 80 % fra BFE-fak og 20% fra fellesnivået. Inndekningen fra fellesnivået på kr 115 257,- for 2022 skulle skje fra sentral reserve. UB ble bedt om å ta med dette i sitt budsjettinnspill til hovedfordelingen for 2023. UB forutsetter at de øvrige 80 % tas fra rammen til BFE-fak og overføres UB. I tillegg legges det inn driftsmidler for HNA i samme størrelsesorden som tidligere.

Kostnadsbudsjett	<i>Lønn og driftsbudsjett HNA</i>			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,0	1,0	1,0	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	0,116	0,116	0,116	Årlig
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,20	0,20	0,20	Årlig
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	0,316	0,316	0,316	Årlig
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	0,316	0,316	0,316	Årlig
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	0,316	0,316	0,316	Årlig

Faglig ledelse av meritteringsordningen (se vedlegg 1)

I tråd med føringene i Stortingsmelding 16 «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» er det gjort beslutning om å etablere merittering som en permanent ordning ved UiT Norges arktiske universitet.

Universitetsbiblioteket/Result er i denne sammenheng bedt om å gi budsjettinnspill på en vitenskapelig stilling, samt driftsmidler for etablering av faglig ledelse av den permanente meritteringsordningen. Det tas selvsagt forbehold om endelig vedtak om hvor i organisasjonen faglig ledelse av meritteringsordningen skal ligge. Inntil annet eventuelt vedtas forutsettes det her at det overordnede «eierskap til» og ansvar for ordningen ligger hos Strategisk utdanningsutvalg, og at faglig ledelse forutsettes ut fra dette å rapportere til Strategisk utdanningsutvalg. Budsjett innspillet inkluderer 1,1 mill kr til en faglig stilling og 300 000 kr som skal dekke kostnader til honorering av sakkyndigkomité og drift av et akademisk forum knyttet til ordningen.

Kostnadsbudsjett	Faglig ledelse av meritteringsordningen			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,0	1,0	1,0	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1,1	1,1	1,1	Årlig
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,30	0,30	0,3	Årlig
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	1,4	1,4	1,4	Årlig
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	1,4	1,4	1,4	Årlig
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	1,4	1,4	1,4	Årlig

2. Særskilt bevilgning til litteratur

Særskilte midler til litteratur

Litteraturbevilgningen tildeles UB som en spesiell basisbevilgning. For å opprettholde litteraturporteføljen på dagens nivå ber bibliotekdirektøren om en litteraturbevilgning i 2023 på 58,5 mill kr. Beløpet er basert på dagens kurs på de tre mest sentrale valutaene for kjøp av litteratur, samt en forventet prisvekst på 5 %, og inkluderer ikke eksterne inntekter i samband med avtalen med UNN om kjøp av bibliotek tjenester. Midler til innkjøp knyttet til nye fag og studier er ikke heller ikke medregnet.

Flere forhold gjør det vanskelig å stipulere bevilgningsbehovet med hensyn til litteratur for 2023. For det første er det nasjonale forhandlinger på tre av de store forlagsavtalene. Disse vet vi naturlig nok ikke utfallet av, og følgelig heller ikke hvordan det vil påvirke abonnementskostnadene i neste avtaleperiode.

Et annet forhold er dekning av utgifter til åpen publisering. Ved åpen publisering i et vitenskapelig tidsskrift beregner utgiver en avgift – Article Processing Charge (APC) – som forfatter må betale. UiT opprettet i 2011 et fond – OA-fondet – som til nå har dekket denne kostnaden for våre forskere. OA-fondet var ment som en støtte i en overgangsperiode, og 2022 er fondets siste aktive år.

Forskningsrådet støtter institusjonenes arbeid for å gjøre publikasjoner åpent tilgjengelige gjennom ordningen Stimuleringstiltak for åpen tilgang – STIM-OA – som dekker inntil femti prosent av institusjonenes samlede kostnader til APC. STIM-OA-ordningen gjelder til og med 2022 (dvs utbetaling i 2022 for kostnader i 2021). Når OA-fondet og STIM-OA opphører som finansieringskilder for publiseringsavgiften (APC), må det etableres en ny og permanent ordning for denne avgiften. Det er å forvente at en betydelig andel av artiklene vil publiseres i tidsskrift som omfattes av de inngåtte les og publiser-avtalene, og for disse er finansiering av APC ivaretatt. Artikler som er resultat av prosjekter finansiert av Forskningsrådet, forventes ivaretatt, ved at Forskningsrådet fra 2023 vil dekke kostnader til åpen publisering gjennom andre ordninger, men på grunn av den pågående situasjonen knyttet til Forskningsrådets styre, er det foreløpig ikke vedtatt ordninger som institusjonene kan forholde seg til, eller vurdere økonomiske konsekvenser av.

Det foreligger ingen finansieringsplan for OA-publiseringskostnader for andre artikler, og som publiseres i tidsskrift som ikke omfattes av les og publiser-avtalene. Det er naturlig å se disse kostnadene i forbindelse med lavere kostnader til abonnementer og dermed peke på litteraturbudsjettet som UB forvalter for UiT. Bibliotekdirektøren skal første uke i juni ha møte med universitetsledelsen, og vil forhåpentligvis ha mer informasjon til diskusjon i bibliotekstyrets møte.

Et siste forhold, som kan få konsekvenser for bibliotekets kjøpekraft er endringene i pliktavleveringsordningen. Pliktavleveringen har sikret gratis tilgang til trykte, norske dokumenter til nasjonale samlinger. Det er grunn til å anta at endringen i ordningen vil medføre økte utgifter for bibliotekene til anskaffelse av norsk materiale.

Kostnadsbudsjett	<i>Litteratur generelt</i>			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	62,3	64,2	65,4	***
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett				***
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	58,5	60,2	61,4	***
Annen finansiering - UNN	3,7	4,0	4,0	***
Sum finansiering				***

Litteraturmidler til nye fag og studier

Hvert år opprettes nye fag og studieretninger ved UiT. I mange sammenhenger krever dette oppbygging av en helt ny grunnsamling med hensyn til litteratur. Universitetsbiblioteket har bedt om at man ved opprettelse av nye fag og studier setter av en sum til litteratur som inngår i UBs bevilgning. Behovet for dette ble understreket i dialogmøtet med universitetsledelsen i april d.å.

Det foreslås at det bevilges 0,5 mill kr til dette formål for 2023.

Kostnadsbudsjett	Litteraturmidler til nye fag og studier			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk				
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader				-
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,5	0,5	0,5	***
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	0,5	0,5	0,5	***
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	0,5	0,5	0,5	***
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	0,5	0,5	0,5	***

3. Nye tiltak

Prosjekt åpen undervisning (se vedlegg 2)

Koronapandemien har synliggjort mulighetene som ligger i digital undervisning, men mer enn en tredjedel av underviserne (35 %) melder i *Underviser- og tidsbrukundersøkelsen 2021* at de i stor, eller i svært stor grad, har behov for økt kompetanse på området. Tilgjengeliggjøring og gjenbruk av læringsressurser kan være til inspirasjon og bidra til kompetanseheving, samt at det kan være kostnadseffektivt for sektoren på lang sikt.

Samtidig er det et økende fokus på åpen vitenskap i offentlig finansierte institusjoner. Forskning produsert ved offentlige institusjoner bør komme hele samfunnet til gode og ikke legges bak betalingsmurer. De samme argumentene kan brukes om læringsressurser, som gjerne lagres lokalt hos den enkelte underviser eller i et LMS. UiT ønsker å være nasjonalt ledende på feltet åpen vitenskap, og er samtidig opptatt av utdanningskvalitet. Tiltak for å dele undervisnings- og læringsressurser, et arbeid som allerede har startet på den internasjonale arenaen, vil kunne bidra til dette.

Som mange har påpekt er undervisnings- og læringsressurser i mindre grad enn forskning gjenstand for fagfellevurdering, og det er derfor ventet at det vil ta tid å bygge en delingskultur på dette området. Det er nødvendig med en målrettet satsing fra UiT på dette feltet. Mulighetene for å få etablert et prosjekt for å styrke innsatsen og sikre framdrift i UiTs arbeid med åpen undervisning

var gjenstand for diskusjon i dialogmøtet med universitetsledelsen i april d.å. UB ble her bedt om å utarbeide en skisse til et slikt prosjekt i samråd med ITA, og søke bevilgning til en realisering i samband med innspill til budsjett for 2023.

Kostnadsbudsjett	Prosjekt åpen undervisning			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,0	1,0		
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	0,85	0,85		1,7
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,15	0,15		0,30
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	1,0	1,0	-	2,0
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT	1,0	1,0		2,0
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	1,0	1,0	-	2,0

Skrivesenter for UiT – permanentering

Akademisk skriving har vært et viktig satsingsområde på flere av UiT sine enheter. Ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL) ble det høsten 2014 etablert Akademisk skrivesenter.

Skrivesenteret tilbød en rekke kurs, og har også utviklet nettressurser på både norsk og engelsk, i tillegg til å tilby studenter individuell skriveveiledning. Målgruppen til Akademisk skrivesenter har først og fremst vært studentene ved HSL-fakultet. Skrivesenteret samarbeidet med Universitetsbiblioteket (UB), som også har utviklet ressurser og kurs som gir støtte til skriveprosesser.

Fokus på akademisk skriving har økt og det har vært et ønske om å utvikle Akademisk skrivesenter som en ressurs for hele UiT. Det ble derfor etablert et prosjekt med formål om å utvikle en organisasjonsmodell der Akademisk skrivesenter blir en ressurs for samtlige studenter ved UiT. Prosjektet ble tildelt 1,85 mill kroner årlig over 2 år, som midler til en mentorordning (4 studenter), prosjektleder og drift av skrivesenteret. Prosjektet avsluttes våren 2023.

Dersom det er ønskelig at Akademisk skrivesenter går inn i en ordinær driftssituasjon etter at prosjektperioden er over, må det bevilges midler til dette fra høsten 2023. UB ber om en bevilgning som sikrer drift av Akademisk skrivesenter på dagens nivå. Lønnsutgiftene inkluderer en lederstilling for senteret og midler til en studentmentorordning tilsvarende 9 månedersverk, tilknyttet semestrene. I tillegg operer vi med driftskostnader på kr 300 000 til å utarbeidelse av undervisningsressurser, og til reisevirksomhet mellom UiTs campus.

Kostnadsbudsjett	<i>Akademisk skrivesenter - permanentisering</i>			
Arkivref:	2023	2024	2025	Totalt
Antall stillinger/årsverk	1,3	1,9	1,9	
Arealbehov (m ²)				
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	0,76	1,55	1,55	3,86
Utstyr/investeringer				-
Driftskostnader	0,30	0,30	0,30	0,90
Arealkostnader*				-
Sum kostnadsbudsjett	1,06	1,85	1,85	4,76
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				-
Egenfinansiering UiT				-
Annen finansiering - spesifiser				-
Sum finansiering	-	-	-	-

Nye utlånsautomater (se vedlegg 3)

Stadig flere av UBs 10 avdelingsbibliotek tar i bruk selvbetjente eller ubemannede åpningstider, altså at bibliotekene er åpne uten at ansatte er til stede i skranken. Det er derfor behov for å evaluere automatene og støtteteknologien som er i bruk på UB i dag og kjøpe inn nytt utstyr som dekker behovene til brukerne.

Det er et sterkt ønske om å sikre at studenter og ansatte kan utføre basisoppgaver som å låne og returnere materiale på egenhånd når det ikke er personale til stede. Videre er det også ønskelig å tilby hjelp til å navigere biblioteket med interaktive digitale kart og en enkel måte å ta kontakt med digital brukerstøtte utenfor betjent åpningstid.

Utstyret som er i bruk på UB i dag har vært plaget av instabilitet som påvirker brukeropplevelsen negativt. Det er vanskelig å justere instruksjoner og meldinger som vises og automatene sliter med å lese av strekkoder fra studentbevisappen og deaktivere alarmer på materiale. Ansatte opplever at utilregneligheten gjør brukere usikre og stressede, samt at tilbakemeldinger fra UB Brukerundersøkelsen understøtter at utstyret ikke fungerer og er vanskelig å bruke. Nåværende programvare er ikke tilpasset vårt biblioteksystem og leverandør tilbyr ikke heller tilstrekkelig god support, som gjør det vanskelig og tidskrevende å løse problemer som oppstår.

Bibliotekdirektøren presenterer i vedlagte notat 3 ulike alternativer med ulik kostnadsramme, alt etter hvilke tilleggsløsninger man ser for seg kan bli aktuelt. Nye selvbetjeningsautomater og returløsninger som fungerer er førsteprioritet, men det er også mulig å legge til rette for bedre navigering på bibliotekene via digitale kart og en infokiosk i Breivika plassert på KS-biblioteket (UB bygget). Alle tre forslagene inkluderer en prosjektstilling i 6 måneder. Innholdet i denne prosjektstillingen er det redegjort for i det vedlagte notatet.

Ambisjoner med hensyn til å øke ekstern finansiering

Bibliotekdirektøren har både gjennom strategiprosessen og dialogen med universitetsledelsen forstått at det er et uttalt mål at alle enheter bidrar til å øke UiTs eksterne inntekter, og at målet er at man samlet skal ha eksterne inntekter tilsvarende 25 % av bevilgningsøkonomien.

Selv om UB i første omgang har en rolle som støtte for fakultet og fagmiljø i denne sammenheng, er det også et mål for UB å øke ekstern inntjening og dermed øke handlingsrommet for egen virksomhet. Per i dag er det store hinderet for en større grad av ekstern aktivitet at UB mangler administrative ressurser, særlig knyttet til prosjektøkonomi, og at rollene i det nye økonomisystemet er mindre fleksible med hensyn til hvordan man fordeler ansvar og myndighet enn det vi har hatt til nå.

Bibliotekdirektøren innleder kort til en åpen diskusjon i møtet.

Johanne Raade
Bibliotekdirektør

Runa Rønning Ryeng
faggrupeleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Notat - Falig ledelse merittering
- 2 Notat - åpen undervisning
- 3 Notat - Universelt utformede automater og støtteteknologi